

Kázání: 28.6.2020, Církev bratrská Praha Žižkov (Tomáš Uher)

Mk 10:17-27

17Když se vydával na cestu, přiběhl k němu nějaký člověk, a poklekl před ním a ptal se ho: "Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" 18Ježíš mu řekl: "Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh. 19Příkázání znáš: Nezabiješ, nezczizolžíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku!" 20On mu na to řekl: "Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí." 21Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: "Jedno ti schází. Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!" 22On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. 23Ježíš se rozhlédl po svých učednících a řekl jim: "Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!" 24Učedníky ta slova zarazila. Ježíš jim ještě jednou řekl: "Dítky, jak těžké je vejít do království Božího! 25Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království." 26Ještě více se zrozili a říkali si: "Kdo tedy může být spasen?" 27Ježíš na ně pohleděl a řekl: "U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všechno."

Začnu jednou velmi osobní otázkou: Pokud byste dnes zemřeli: Proč by vás Bůh měl pustit do nebe? (2x)
Většina lidí, kterých jsem se zeptal tuto otázku odpověděla ve smyslu: Protože jsem nikoho nezabil, nikoho jsem neokradl. Žiju celkem dobrý život, rozhodně dobrý život ve srovnání se skutečnými zločinci.
Jiní lidé odpoví ve smyslu: to vůbec neřeším.

To ale nebyl případ muže, který přichází za Ježíšem s tímto dotazem. A jeho otázka je překvapivá.
V evangeliu podle Lukáše se dozvídáme, že je to jeden z předních mužů, to znamená seděl v nějaké městské radě. V evangeliu podle Matouše se dozvídáme, že je mladý. A tady v Markově evangeliu si čteme, že měl mnoho majetku. Tak tady máme zastupitele na pražském magistrátě, který má celý život před sebou a vlastní mnoho pozemků, nějakou tu nemovitost, jednu či dvě restaurace a jeho garáže nejsou prázdné. Má celý život před sebou. Celý svět mu leží u nohou. Ale když večer usíná tak si říká: tenhle život dobrý, ale pak přijde smrt. Já chci i ten život potom. Co pro to mohu udělat?

Ano, mohl se stavět na standartních helpline místech jako byly židovské synagogy. Tam se o takových věcech mluvilo a je vidět, že se v teologii orientoval. Nevěřil Saducejcům, kteří tvrdili, že žádné vzkříšení není. Měl to v hlavě srovnané a věřil správné nauce. O duchovních věcech opravdu přemýšlel a došel k otázce: co mám udělat proto, abych měl jistotu věčného života. To je dobrá otázka. Vlastně je to ta nejdůležitější otázka, jakou se můžete ptát. Jsou i jiné otázky:

Jak mohu být v životě šťastný?

Jak najít svůj potenciál?

Jak komunikovat s anděly?

Kdy koupíme nové varhany?

Ale ta nejdůležitější otázka je: co mám udělat proto, abych získal věčný život?

Náš mladý muž šel dokonce k tomu nejpravdivějšímu zdroji. Nehledal u kartárek či v horoskopech. Chtěl fakt nejvyšší kvalitu. O Ježíši už se v tuto chvíli vědělo, že učí jako žádný jiný učitel a že jeho přednášky jsou plny zajímavých triků jako uzdravení chromých, sklídnímí bouře nebo byhnutí démonů. Jestli si někde sjednat pojistku na věčný život tak je to u Ježíše (řekl si ten muž a zjistíme, že měl pravdu).

Šel k uznávané duchovní autoritě.

Rozhovor začíná: Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" A my se dozvídáme tři důležité věci:

(1) Nikdo není dobrý

“Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh.” Mladý muž byl beze sporu fascinován Ježíšovou moudrostí, když odpovídal otázkou, která odhalila jejich neznalost a nebo mezery v logice jejich tvrzení. Tady je velká mezera v logice. Výchozí pravda je, že Bůh je dobrý. To neznamená jenom, že Bůh je Stvořitel všeho kolem nás, miliónů druhů živočichů, rostlin a celého vesmíru. Neznamená to, že Bůh je dobrý, protože zodpověděl moji modlitbu ohledně zkoušky, ohledně nemoci nebo že s lidma, který říkají, že v něho taky věří je mi fajn. Bůh je dobrý tak, že nic nečistého nemá šanci na přežití v jeho přítomnosti. Takhle dobrý je Bůh. A jenom Bůh je takhle dobrý. Takže: buď jsem dobrý a pak mi neříkej mistře, ale rovnou Bože. A nebo nejsem dobrý a pak mi neříkej dobrý mistře, ale třeba jenom mistře.

Ale pojďme dál: takže tobě jde o věčný život. A Ježíš ho odkáže na místo, které shrnuje dobrý život. Deset přikázání shrnuje život, který má šanci na pobyt v Boží přítomnosti. Takhle musí být dobrý ten mladý muž, aby mohl mít věčný život. Takhle musíme být dobrý já a vy, bychom mohli mít věčný život. “Nezabiješ, nezczizolžíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, cti svého otce i svou matku.” Všimněme si jak mladý muž odpovídá: “Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí.” Už neříká dobrý mistře, ale jenom mistře, tzn. přehlédl, že Ježíš je skutečně Bohem. Přehlédl Ježíšovu první náповědu, že právě mluví s Bohem. A říká mu do očí: já jsem dobrý. Já dodržuju všechna tato přikázání od svého mládí. A přehlíží Ježíšovu druhou náповědu: nejsi dobrý.

Když Ježíš vyjmenoval ta přikázání, měl muž zareagovat něco ve smyslu: “Moment, ale to je pouze pět z deseti přikázání. Zapomněl jsi těch druhých pět: aha, těch druhých pět - Nebudeš mít jiného Boha mimo mě, nezobrazíš si Boha zpodoběním něčeho, nebudeš se ničemu takovému klanět, nezneužiješ jména Hospodinova, pamatuj na den odpočinku.”.

Ježíš tady používá osvědčenou pedagogickou metodu: doplň mezery. Jako když řekne učitel neúplný seznam třeba sousedů České Republiky a bystrý student se má všimnout, že tam něco chybí. Tady se měl mladý bystrý muž všimnout, že tam chybí jiných pět přikázání. A ty dokonce se měl všimnout, že ty druhé přikázání mladý muž nenaplnil. Jelikož si toho ale nevšiml a pokládá se sám sebe za dobrého, Ježíš se mu to vysvětlí jinak.

(2) Problémem je uctívání

Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: “Jedno ti schází. Jdi, prodej všecko, co máš rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě.”

Všimli jste si někdy, že v deseti přikázáních se těch prvních pět liší od těch druhých pěti?

Ano, skutečně jsou to dvě sady. V čem myslíte, že se liší?

Rozdíl mezi těmi prvními pěti a těmi druhými pěti přikázáními je ten, že prvních pět je o vztahu člověka k Bohu. Druhých pět je o vztahu člověka k člověku. Krásně to shrnuje Ježíšova odpověď jinému muži o dvě kalitoly dál na otázku: jaké je největší přikázání. Ježíš nedává jedno, ale dvě přikázání. “Miluj svého Boha celým svým srdcem, celou svou myslí a celou svou silou. Druhé je mu podobné: miluj svého bližního jako sám sebe.” Vztah k člověku můžeme mít 100% čistý pouze tehdy, pokud máme 100% čistý vztah k Bohu. Jsou to jako dvě spojené nádoby. Ten mladý muž neměl v pořádku vztah k Bohu a Ježíš mu to v dalším okamžiku dokáže. “Jdi, prodej všecko, co máš rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě.” Muž ale nemiloval Boha více než svůj majetek a proto smuten odchází.

To je to místo, kdy se všichni ptají: mají křesťané tedy prodat všechnen svůj majetek a peníze rozdat chudým? Odpověď zní: máme Boha milovat celým svým srdcem, celou svou myslí a celou svou silou.

Problémem toho muže nebylo, že měl mnoho majetku. Problémem bylo to, že svůj majetek miloval více než Boha. Co milujete více, než Boha: Jiného člověka? Své postavení? Své rutiny? Svoji zahrádku? Svoji rodinu? Vědomosti? Svůj majetek? Svoji kytaru? Svoji motorku? (Své tělo?)

Jádrem hříchu je uctívání čehokoliv jiného než Boha. Co to znamená uctívání? Není to o kom zpíváme písničky. Je to také u koho nebo u čeho hledáme bezpečí. V kom nebo v čem nacházíme identitu. V kom nebo v čem nacházíme smysl života. Pro tohoto muže byl majetek zárukou bezpečí a tak mu nahradil Boha. Proto Ježíš říká, že je snadnější aby velbloud prošel uchem jehly než aby boháč vešel do Božího království. Je snazší, aby prošel velbloud uchem jehly než aby vrcholový sportovec, nejlepší zahrádkář, nejlepší maminka, nejsvědomitější babička nebo král místního fitnesska, bohatý zastupitel města Kynšperk či vrcholový politik vešel do Božího království. Kde se bezpečí, identita, úspěch hledá v něčem jiném než u Boha, je nemožné vejít do Božího království. Učedníci si hned uvědomili, že v této kategorii jsme vlastně všichni. Všichni jsme se vzdálili Bohu a naše zkažená přirozenost nás táhne k osamostatnění od Boha. Pokud vám to zní nefér popis vašeho srdce, mrkněte do epistoly Římanům 3.kap.: "Nikdo není spravedlivý. Není ani jeden." A proto se učedníci ptají: kdo tedy může být spasen? Všichni jsme si na Boží trůn v srdci posadili někoho či něco jiného. Získat věčný život je tedy vlastně nemožné.

(3) Dobrá zpráva nad zlato

U Boha je všechno možné. Já jsem říkal, že se díky tomu rozhovoru dozvídáme tři věci. Tu třetí věc se už ten mladý muž nedozvěděl. Odešel dřív, než mohl uslyšet tuto dobrou, úžasnou zprávu. Ta dobrá zpráva byla: je to možné. Pro Boha je možné, aby věčný život získal vrcholový sportovec, nejlepší zahrádkář, nejlepší maminka, nejsvědomitější babička nebo král místního fitnesska, bohatý zastupitel v městské radě či vrcholový politik vy a já. Je to možné. A také se to o pár let později stalo v Korintu. Městský pokladník města Korint, jmenoval se Erastus, byl druhý nejbohatším a nejmocnějším člověkem ve městě. A v závěru knihy Římanům se dozvídáme, že se stal křesťanem.

Je to možné, protože za tohoto mladého bohatého muže Ježíš zaplatil svým životem. Jeho krev protékla na golgotském kříži. Nebyla to ale krev dobrého učitele. Byla to krev Božího Syna. A nebylo to jen za tohoto mladého muže, ale bylo to úplně za všechny. Je to platná nabídka pro všechny, kteří se jí rozhodnou přijmout. Jak se taková nabídka přijímá?

Tady musíme trochu poodstoupit od našeho příběhu a podívat se co tomu předchází. Marek totiž záměrně řadí příběhy tak, aby jejich poselství bylo zdůrazněno. Jako když na fcb teď běžela různá videa typu: jeden záběr byl jak o velkém pátku se davy vrhnou do obchodu a napakují se oblečením, botami. V příštím záběru je matka s děckem v nějaké asijské vesnici, na sobě mají roztrhané špinavé oblečení. Poselství toho videa je jasné.

Marek taky dává dva obrazy. Tomuto předchází tato situace:

13Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkl, ale učedníci jim to zakazovali. 14Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl: "Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. 15Amen, pravím vám, kdo nepřijme Boží království jako dítě, jistě do něho nevejde." 16Objímal je, vzkládal na ně ruce a zehnal jim.

Poselství je jasné. Pro to, abys měl podíl na věčném životě nemůžeš udělat vůbec nic. Teda skoro nic. Jedinou věc, kterou musíš udělat je ho přijmout jako děti přijímají dárky.

Jak přijímají děti vánoční dárky? Už se nemohou dočkat. Odpočítávají každý den. Pořát se ptají na to, kdy už budou dárečky. Možná si říkáte, že to funguje jenom do té doby, než se z nich stanou teenagery. Zkuste doma svým teenagerům říct, že máte zbytečné pětikilo: než to dořekneteý je fuč. Takhle se přijímá Boží království.

Co z toho tedy vyplývá?

Rád bych zdůraznil několik praktických lekcí pro nás:

1. Možná už o Bohu přemýšlíš dlouho. Možná v něho už dávno věříš a už dlouho chodíš do kostela. Jistě sis položil mnoho dobrých otázek. Položil sis i tu nejdůležitější? "Co mám udělat proto, abych měl věčný život?"
2. Mladý muž se tuto otázku zeptal, ale to ještě není vyhráno. Ježíš dal mladému muži několik šancí. Nejprve mu naznačil, že mluví s Bohem. To ale muž zavrhnul. Pak mu ukázal, že na tom není s plněním přikázání tak dobře jak si myslí, resp. že je vlastně daleko od věčného života. Pak pro něj ale měl dobrou zprávu. Stejně jako učedníci i on si mohl vyslechnout tuto úžasnou zprávu. Stačilo říci: dobrou polovinu jsem nesplnil a jelikož jsou provázané tak ani v té druhé si moc nevedu. Co teď, Ježíši? Ježíš by na něj s láskou pohleděl a řekl by mu: "Co není možné u člověka, u Boha je možné." A pak by mu možná řekl to, co řekl učedníkům o pár momentů později: "Neboť Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, ale aby sloužil a vydal svůj život jako výkupné za mnohé." Nebud'te jako ten mladý muž, který smuten odešel. Zůstaňte, a slyšte: co není možné u člověka je možné u Boha. Všechno je možné u Boha. Přijměte Boží láskyplnou nabídku jako dítě. A budete milovat Boha více, než cokoliv jiného ve vašem životě.
3. Druhá poznámka je pro ty z vás, kteří tuto zprávu zvěstují dalším lidem. Někdy máme pocit, že bud' řekneme lidem pravdu o jejich situaci bez Boha a bude to znít, že je nemáme rádi. Nebo je budeme mít rádi a vyhneme se jejich konfrontaci s pravdou. Všimněte se, jak to udělal ten nejmilosrdnější člověk, co žil. Bůh v těle: Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: jedno Ti schází. Láska a pravda nejsou v konfliktu. Ano, musíme se modlit za moudrost, abychom zvěstovali pravdu v lásce. Ale láska bez pravdy není opravdová láska a pravda bez lásky není opravdová pravda.

Pojďme chvíli rozjímat nad tím, co jsme slyšeli.

Co nebo kdo sedí na trůnu?

Tíhneš k tomu říkat pravdu bez lásky?

Tíhneš k tomu projevovat lásku bez pravdy?

Mk 10:45

Nejsme vykoupeni zlatem ani stříbrem...